

LA MOLA DE COLLDEJOU

53 a. SORTIDA

28 de setembre del 2008

EL PRIORAT

Situat a la meitat sud de Catalunya, el Priorat és una de les comarques interiors de l'àmbit territorial del Camp de Tarragona; forma part de les serres Pre-litorals, les més interiors de les Serralades Costeres o Sistema Mediterrani, que són la tercera gran unitat de relleu de Catalunya. Forma un gran amfiteatre a gregal de la fossa tectònica de Móra d'Ebre, oberta a l'extrem de ponent de l'esmentada Serralada Pre-litoral catalana. La Serralada es divideix enllà de les muntanyes de Prades, i al mig deixa al descobert les llicorelles paleozoiques que hi ha al subsòl, mentre que a un dels costats de la gran cicatriu s'alcen uns enormes blocs calcaris i, a l'altre, els encara més potents de conglomerats que voregen o ultrapassen el miler de metres d'altitud. Aquests blocs perifèrics de capçaleres aplanades, enèrgicament retallats per grans cingleres, mantenen la seva vigoria a les dues bandes de la comarca. De les muntanyes del contorn la més característica és el Montsant; a la banda oposada, les moles de Colldejou (914 m) i Llaberia (912 m), amb les serres de Puigcerver (922 m) i de l'Argentera (799 m) separen la comarca del Baix Camp.

El Priorat es caracteritza per una gran varietat des del punt de vista físic: en alguns sectors participa de les característiques de les comarques veïnes, amb les quals hi ha una certa continuïtat (les Garrigues, la Ribera d'Ebre o el Baix Camp), mentre que en d'altres el contrast és marcat i dona al Priorat una personalitat més definida. La comarca presenta una cohesió interna relativament feble. La seva economia no és gaire desenvolupada. Pel que fa a la població, després de l'Alta Ribagorça, el Pallars Jussà i la Vall d'Aran, el Priorat és la comarca amb menys habitants, amb un descens molt marcat, i una de les que tenen la taxa d'envelliment més alta de Catalunya. Quant a l'economia, el Priorat és una de les comarques on l'agricultura i la ramaderia tenen més pes. Pel que fa a la vinya, les característiques del terreny n'han impedit la mecanització, però, amb tot, el sector vinícola ha estat un dels dinamitzadors de l'economia des de la darrera dècada del segle XX. Hi ha contribuït, especialment, l'impuls de les dues denominacions d'origen dels vins de la zona, Priorat i Montsant. La primera concentra la major part d'embotelladors privats, mentre que la producció de la denominació d'origen Montsant, més elevada, és encapçalada per les cooperatives. L'oli produït a la comarca és emparat per la denominació d'origen Siurana.

FALSET

El terme municipal de Falset se situa al sud-est de la comarca del Priorat, en una vall envoltada de muntanyes i al centre de la conca del riu Siurana; té un altitud de 364 m, 31,6 km² i actualment sobrepassa els 2.600 habitants. Originat en època islàmica, formà part del petit reialme andalusí de Siurana. Al segle XIV passà a formar part del comtat de Prades i el seu castell fou utilitzat com a residència habitual pels comtes; el 1825 fou convertit en presó, destinació que es va mantenir fins ben entrat el segle XX. **La vila de Falset,**

capital de la comarca del Priorat, és un centre administratiu i de serveis que basa la seva

economia en l'agricultura, especialment del raïm, i en la producció de vi. En el terme de Falset conviuen vinyes i cellers de les dues denominacions d'origen vitivinícoles de la comarca (DOC Priorat i DO Montsant). En la primera predominen els sòls de llicorella i costers; a la segona hi ha sòls més argilosos i una orografia menys abrupta. Uns i altres produeixen vins d'alta qualitat, diferents i amb característiques pròpies, de fama internacional.

Falset, cap de la baronia d'Entença, fou una vila fortificada. Tenia castell i muralla. De la muralla, que tancava la vila amb cinc portals, es conserva el **portal del Bou**, amb les armes dels ducs de Medinaceli, i restes del **portal dels Ferrers**, així com uns 200 metres de mur. Dins la vila hi ha el clos de l'antic **castell**, en procés de rehabilitació, on són visibles les restes de la capella romànica; hi destaquen les dues grans torres i algunes de més petites fetes construir per ordre de Felip V. Hom creu que al castell hi va néixer Elionor de Prades, la futura reina de Xipre i Jerusalem.

Centra la vila la **plaça de la Quartera**, envoltada de porxos, que rep el nom de l'antiga pica de pedra que hi havia per mesurar el gra i que ara es guarda al museu municipal. En un extrem de la plaça es pot admirar l'antic **palau dels Comtes de Prades**, també dit palau dels Ducs de Medinaceli, notable edifici d'estil renaixentista erigit el 1630, ara seu de l'ajuntament de la vila. Un segon edifici renaixentista és també el **palau dels comtes d'Azara** o Casa Gran, una construcció refeta al s. XVIII sobre una antiga edificació, seu del Consell Comarcal del Priorat. També és notable la **Plaça Vella o de la Carnisseria**, que encara manté dos dels seus costats porxats, lloc on antigament s'executaven les penes capitals; al museu encara es conserva la pedra amb els forats en els quals es clavaven les forques; la **Font del Batlle**, un racó pintoresc amb rentadors molt antics. L'**església arxiprestal de Santa Maria**, de planta gòtica, és un gran edifici del s. XVIII d'estil barroc neoclassicista, de tres naus i campanar de torre poligonal. És notable el **Celler Cooperatiu**, edifici d'estil modernista tardà construït l'any 1919 per l'arquitecte Cèsar Martinell, amic i deixeble d'Antoni Gaudí. Aquest celler forma part de la ruta de les anomenades "**Catedrals del Vi**" de les comarques de Tarragona.

ERMITA DE SANT GREGORI

No tot el Priorat té els sòls de llicorella. Als afores de Falset, a migdia de la vila, hi ha sectors on afloren gresos triàsics (pedra d'esmolard). És així com enmig d'un sorprenent conglomerat de roques roges, a menys de dos quilòmetres de la vila, podem contemplar l'**ermita de Sant Gregori**, construïda sota una balma i refeta l'any 1929 substituint un primer edifici esfondrat. Datava del segle XVI, però el 1897 hi va caure a sobre una gran roca que ensorrà la volta. El 1982 s'hi ha reconstruït l'escala d'accés i s'ha enrajolat, amb cairons, la petita plaça que s'obre al seu davant. Al mateix temps s'han refet la casa de l'ermità i la cisterna.

Al terme de Falset s'han fet notables troballes prehistòriques. Salvador Vilaseca descobrí el 1928, i explorà entre 1931 i 1933, un ric i notable jaciment de sílex a la balma de Sant Gregori, que denotava que a l'indret s'havia desenvolupat una llarga i continuada activitat. El descobriment corresponia, pel tipus de

sílex i de ceràmica, al neolític. També s'hi trobà una notable placa de llicorella amb una cérvola gravada del període magdalenian. Vora l'ermita es trobaren fragments de vasos campaniformes.

LA CONCA MINERA DEL PRIORAT

Durant el segle XX la comarca del Priorat fou un dels centres miners més importants de Catalunya, el primer en l'explotació de galena, mineral de plom. La conca minera s'estén entre els termes de **Bellmunt del Priorat** i **el Molar**, amb una vintena de mines. Des de la prehistòria, ara fa uns tres mil anys, l'explotació minera en aquesta zona de plom s'ha anat repetint en diferents etapes fins al segle XX. El darrer moment esponsorós de l'explotació minera fou durant la Primera Guerra Mundial, a causa de la forta demanda de plom al mercat internacional. La clausura de l'explotació ha incidit negativament en la demografia local.

LA MINA EUGÈNIA

EL MUSEU DE LES MINES DE BELLMUNT DEL PRIORAT

Situada a uns 400 m del poble de **Bellmunt del Priorat**, la Mina Eugènia va ser la més important d'aquestes mines per les seves dimensions i rendiment extractiu. El sistema d'explotació més generalitzat era el de galeries unides per pous verticals. Compta amb un total de 20 plantes subterrànies que assoleixen els 620 m de profunditat i un entramat de 14 km de galeries. Les visites guiades permeten endinsar-nos fins a la primera planta de la mina, a 35 m de profunditat, i recórrer uns 700 metres de galeries a través de l'explotació més antiga d'aquesta mina, desenvolupada durant la segona meitat del segle XIX i fins a principis del segle XX.

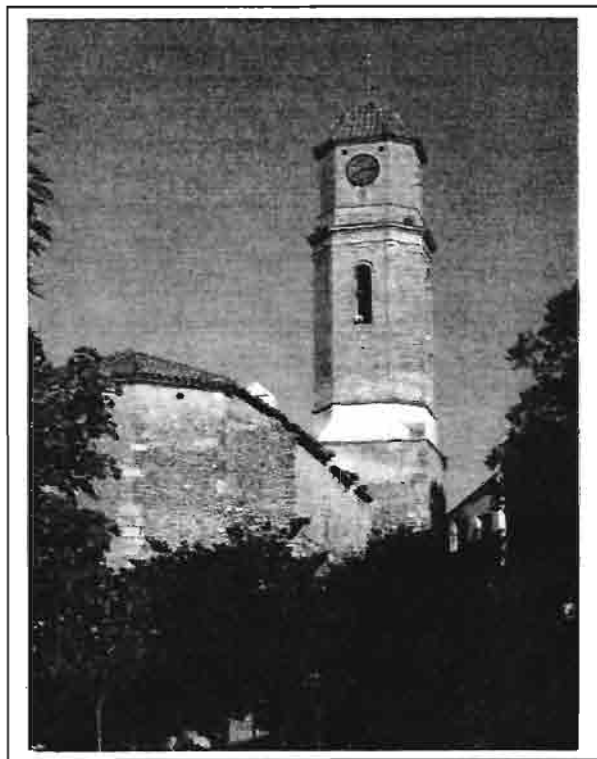
El **municipi de Bellmunt del Priorat** era el centre de les explotacions mineres de plom més importants de Catalunya. El **Museu de les Mines de Bellmunt del Priorat**, situat a l'antic complex industrial de la Mina Eugènia, mostra i explica el treball de la mineria del plom a la comarca del Priorat. Durant el segle XX, cap al 1920, una de les èpoques de més prosperitat de les mines, l'empresa concessionària de les mines, **Minas del Priorato, S.A.**, va construir un conjunt d'habitatges per donar cabuda a la nombrosa mà d'obra que arribava d'altres zones mineres de l'Estat, principalment d'Andalusia. La **Casa de les Mines**, majestuós edifici d'estil modernista, data del 1905 i fou destinada a residència de la direcció, oficines i laboratori de l'empresa. El conjunt minero-metal·lúrgic de la Mina Eugènia va estar en actiu fins al 1972. Després de 30 anys, el desembre del 2002, s'inaugurà el **Museu de les Mines de Bellmunt del Priorat**, amb la rehabilitació d'alguns edificis del conjunt industrial de la Mina Eugènia i amb un tram adequat per a fer visites guiades. A més, el visitant pot passejar per la colònia minera i pels voltants de la Casa de les Mines, tot gaudint d'un paisatge inèdit enmig de boscos i camps de vinya i oliveres.

BELLMUNT DEL PRIORAT

El terme municipal es troba al sector de ponent de la comarca del Priorat, envoltat pel nord i nord-oest pel **riu de Siurana**, a la seva confluència amb el riu de Montsant. El **poble de Bellmunt del Priorat**, a 261 m d'altitud, es construí segons la tradició al voltant d'una capella, les restes de la qual encara es mostren integrades en una edificació posterior. L'**església parroquial de Santa Llúcia** és de planta de creu, neoclàssica, bastida al segle XVIII, amb cimbori i un alt campanar incorporat. Les dades històriques sobre Bellmunt, malgrat la importància de les seves mines, són molt escasses, tot i que hom diu que part dels seus minaires actuaren de sapadors en la conquesta catalana de Mallorca. El poble, i la major part del seu terme, va pertànyer a la Cartoixa d'Escaladei, que hi tenia la jurisdicció total.

LA TORRE DE FONTAUBELLA

El terme municipal de la Torre de Fontaubella es troba a l'extrem sud-oriental de la comarca del Priorat, en contacte amb el Baix Camp, amb el qual és vinculat històricament (formà part de la baronia d'Escornalbou). El territori és molt trencat, forma part dels vessants septentrionals de la **mola de Colldejou** (al voltant dels 700 m dins el terme) i els meridionals de la **serra de l'Argentera**, i les aigües que en davallen van a parar a la capçalera de la **riera de Marçà**. Limita amb els termes de Colldejou i l'Argentera, del Baix Camp, i amb el de Pradell de la Teixeta, al Priorat.

La primera referència al lloc es troba a la carta de població d'Escornalbou, del 1170, on s'esmenta '*serram de Fonte Albella*'. El poble formà part des del primer moment de la baronia d'Escornalbou vinculada primer als canonges agustins del monestir i després de manera directa de la mitra tarragonina.

El **poble de la Torre de Fontaubella**, a 369 m d'altitud, és situat al nord del terme, a l'esquerra de la riera de Marçà, que separa les seves cases de les del Raval de la Torre, de Pradell. El 1996 una alteració parcial dels límits municipals posà fi al litigi sobre l'adscripció del barri del Pradell, que des de feia anys enfrontava el municipi de Pradell de la Teixeta amb la Torre de Fontaubella, del qual passà a dependre. Hi ha algunes cases amb dovelles. L'edifici més notable és l'**església parroquial de Santa Maria**, del segle XVIII, neoclàssica, d'una nau, amb capelles laterals aprofitant els contraforts, cor i campanar incorporat, amb

alguns elements de regust barroc. Hi ha una Societat Recreativa i una Llar Rural.

Vora el poble hi ha les restes, molt malmeses, de l'antiga **torre del Rafolí**, atribuïda als moros. La tradició vol que les restes del poblat dit **Fontaubella**, vora la **font de l'Ovella**, siguin l'inici del poble, que hauria traslladat la seva ubicació.

LA MOLA DE COLLDEJOU

La Mola de Colldejou és una muntanya força singular situada a la part sud, sud-oest del Baix Camp, delimitant amb la comarca del Priorat, i que forma part del bloc muntanyós de les serres de Tivissa-Vandellós, la Muntanya Blanca, Montalt, Llaberia i la Mola. Aquest conjunt de serres i muntanyes integren, juntament amb el massís de Cardó, el corredor biològic que connecta els grans espais naturals dels Ports i les Muntanyes de Prades. La Mola de Colldejou és una muntanya de dimensions reduïdes (914 m alt), però amb un relleu força ben definit coronat amb una faixa rocallosa, la qual cosa li dona una originalitat paisatgística molt notable i reconeguda. Unida a la Miranda de Llaberia, que li fa l'aleta amb tot just dos metres de menys, per mitjà del coll del Guix, la Mola de Colldejou fa de capçalera de la petita vall on s'ajouen, cinc-cents metres al dessota, les cases ortodoxament arrencades de cara al sud del poble de Colldejou. La composició a base de calisses liàiques li dona un aspecte blanquinós i aparentment àrid, matisat per alguns claps de pins que s'enfilen pels vessants i pels repeus del cingle. El cim és molt ampli i a la part oriental hi ha les restes d'una torre circular circumdada per un vall. Es pot dir que és una de les muntanyes més emblemàtiques del sud de Catalunya. La

seva silueta inconfusible es pot albirar des de bona part del Camp de Tarragona. Dos petits i acollidors pobles es troben a banda i banda de la muntanya: Colldejou a la solana i La Torre de Fontaubella a l'obaga. És en aquest darrer on comença la nostra excursió d'avui.

Jaume Rofes, un amic de la Torre de Fontaubella, ens ha fet arribar un escrit amb informació sobre la Mola de Colldejou i la seva relació amb la civilització dels ibers. L'autor és en Josep Gironès, que ha escrit diversos llibres sobre excursionisme a les comarques de Tarragona. Aquí en teniu la transcripció:

ELS IBERS I LA MOLA

Els ibers van ser una civilització molt creativa i avançada. Consolidada a partir del segle VI abans del nostre temps, disposaven d'una estructura jerarquitzada que s'organitzava en petites tribus que controlaven un territori, i estaven confederades entre ciutats. Culturalment, tenien art i cultura propis, entre els que destacaven recipients metàl·lics esculpits amb relleus, com els trobats entre el Tresor de Tivissa.

Al ser una societat evolucionada, disposaven d'uns costums funeraris particulars, tot i que força discrets. Acostumaven a incinerar els cadàvers dels adults, i enterraven les restes en recipients de terrissa junt amb algunes de les pertinences del difunt. Només en els casos de personatges particulars assenyalaven amb túmuls de pedres els llocs d'enterrament. Paral·lelament, els nadons eren enterrats a l'interior dels habitatges familiars.

Abans de ser absorbits o eliminats pels romans, van tenir relacions comercials amb els fenicis i els grecs, amb els que intercanviaren productes.

Al seu llibre *Els ibers, vida i cultura* l'Anna Pujol diu: "... aquesta civilització ibèrica és el fruit d'una evolució i transformació sobre el terreny i no es tracta de cap civilització vinguda de fora, com es creia fa anys, quan es pensava que els ibers eren gent vinguda d'Àfrica. Els ibers són els descendents de la gent del Neolític i de l'Edat del Bronze".

Els ibers ocupaven la franja de la Mediterrània que va des d'Andalusia fins el Languedoc, amb un ampli ventall de tribus, entre les quals els Ilercavons quedaven al nord de l'Ebre, els Ilergetes per la zona de Lleida i els Cessetans o Cossetans a la part del Camp de Tarragona.

Els ibers construïen els seus poblats en zones estratègiques, com és el cas d'una muntanya o en llocs des d'on es controlava el pas pel riu o per camins importants. Segons explica Carlos Garrido Torres al llibre *Viaje a la Catalunya de los iberos* "...els ibers van ser uns grans coneixedors dels valors estratègics del territori, quelcom fonamental en un món com el seu. A l'hora de construir un poblat, escollien sempre enclavaments fàcils de defensar i a la vegada que tinguessin un ampli domini sobre la zona que els envoltava". D'aquesta manera, un poblat evidenciava un poder que es deixava sentir -també visualment- a la zona que controlava, i la seva privilegiada situació permetia els seus pobladors preparar-se amb temps suficient per a la defensa en cas de detectar l'aproximació d'elements hostils. Per accedir a la majoria dels

poblats calia passar per un camí estratègicament situat en un tram difícil i pendent, des del qual es possibilitava una defensa en condicions de superioritat.

Si ens centrem a la zona de Colldejou, és evident que ocupa un dels camins principals que uneixen la costa amb l'interior, utilitzat inicialment com a pas de ramats. Igualment, la Mola de Colldejou era una destinació adequada pels pasturatges d'estiu, tal com es fa encara en l'actualitat. En conseqüència, les ruïnes que es troben a la Mola podrien pertànyer a un poblat ramader, del domini dels Ilercavons o dels cessetans. El poblat de la Mola de Colldejou entraria en la definició de poblats de barrera que, segons la definició de J. Sanmartí i J. Santacana, són els assentaments ibers establerts a la part més planera de llocs enlairats, que tenen l'accés per un camí que discorre per un fort pendent i que està tancat al pas per una muralla transversal que constitueix l'element essencial de defensa.

La muralla de Colldejou té una llargada superior als trenta metres. Els fonaments dels murs visibles tenen una doblaria de més d'un metre. Al mig de la muralla es pot veure els fonaments d'una torre, al costat de la qual quedava el pas d'accés a la Mola. Tot plegat queda amb la mateixa disposició que el Castellet de la Roca Roja de Benifallet o el de Sant Miquel de Vinebre, on també la muralla transversal que protegia el poblat disposava d'un portal estret que facilitava el pas de les persones que tenien el pas franc. Pel contrari, les persones que no podien passar a través de la muralla havien d'anar cap a l'esquerra, amb la qual cosa quedaven a l'abast dels defensors. Si eren guerrers, el fet de girar a l'esquerra els forçava una desprotecció afegida, per la posició que els quedava l'escut. La muralla de Colldejou està bastida amb blocs de pedra de forma paral·lelepípeda i sense escariejar, on les pedres de major volum encara es veuen als fonaments encara dempeus.

Igualment, la definició que Carlos Garrido fa dels poblats ibèrics entraria de ple en les característiques de Colldejou, per on passa un camí que comunica la costa amb els pobles d'interior: "Encara avui, des de la majoria dels poblats ibèrics el paisatge segueix essent impressionant. Sempre hi havia un camí vital, un tram de costa, un riu per vigilar. Les fortificacions causarien també l'admiració al visitant. Els ibers van dominar a la perfecció les tècniques poliercètiques o de construccions defensives. Els seus poblats segueixen invariablement tres models. El primer és l'anomenat poblat de cim, i consisteix en aprofitar la part planera d'una elevació per aixecar-hi el nucli habitat, defensat per muralles i pendents..."

Les distintes cases que conformaven els poblats ibers estaven formades a base de quadrícules, un art propi dels assentaments ibers a partir del segle IV a. C., entre les quals destacava un edifici de majors dimensions que corresponia a la "casa dels homes", on es celebraven els consells d'ancians, les assemblees i els ritus religiosos. Segons aquesta definició es pot apuntar la hipòtesi que el perímetre més allargassat de la Mola de Colldejou podria ser la casa dels homes. A més, l'abundància de trossos de terrissa en aquest lloc evidencia la particularitat de l'ús que se li donava.

Igualment, cal analitzar l'abundància de mineral de ferro en la zona, cosa que ens permet suposar la implantació de diversos tallers per a treballar el ferro. Encara avui són evidents les diverses taules de treball que feien d'enclusa, un detall que es repeteix a la zona del Monredon. Com en la majoria dels poblats ibers coneguts, el de la Mola de Colldejou també fou enderrocat, de ben segur seguint les directrius de Marc Porci Cató -Cató el Vell- que l'any 195 a. C. va venir a sotmetre les distintes tribus iberes. En el cas de la Mola és prou evident la destinació de les pedres que formaven la muralla, estimbades coster avall, com també les del poblat.

Josep Gironès

Bibliografia:

Gironés, Josep (autor de diversos llibres sobre excursionisme a les comarques de Tarragona)

Mir, Jordi; Indrets de Catalunya/1, Llibre de Motxilla/5, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1ª edició, novembre de 1978

Gran Enciclopèdia Catalana, Volum 12, Primera edició: novembre del 1978

Gran Geografia Comarcal de Catalunya, volum 11, El Priorat, la Ribera d'Ebre, Terra Alta i el Matarranya, Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona, Primera edició: maig del 1984

Gran Geografia Comarcal de Catalunya, Suplement, del Maresme al Vallès Oriental, Enciclopèdia Catalana, Barcelona 2004

CAT, Tot Catalunya i Andorra, Geo/Estel, Edició 2006-2007

Informació extreta de diversos fulletons de turisme de la comarca i Internet.

Dades d'interès:

Museu de les Mines de Bellmunt del Priorat

Carretera de la Mina, s/n 43738 Bellmunt del Priorat – Tel. i Fax 977830028 / 977831023

e-mail: minesbellmunt@yahoo.es

Falset, serveis: Oficina de Turisme (tel 977 83 10 23)

Falset, Ajuntament, e-mail: aj.falset@altanet.org

Consorci de la Serra de Llaberia, e-mail: consorci@serrallaberia.org

Altres dades:

Visita turística a Falset, l'ermita de Sant Gregori i el Museu de les Mines de Bellmunt del Priorat.

Esmorzar al Cafè de la Torre de Fontaubella

Dinar al Restaurant Bar la Sénia tel 977178427

Portada: Dibuix original de Josep M. Also

Fotografies: Lurdes Campins i Salvador Butí

La preparació d'aquesta 53a Sortida del Cicle "Coneguem Catalunya" i el recull d'informació que teniu a les mans han estat confeccionats per membres de la Secció de Cultura de l'A.E.Talaia, maig del 2008.

DESCRIPCIÓ DE L'ITINERARI

LA TORRE DE FONTAUBELLA – LA MOLA DE COLLDEJOU – COLL DEL GUIX –
VALL DE MASSANES – COLL DE LA TORNIOLA – LA TORRE DE FONTAUBELLA

Parcial	Temps	Kms
0:00	0:00	0,00

Iniciem la caminada a la cruïlla del carrer de l'Argentera amb les carreteres de Marçà-Falset i de la que ve de l'estació i del coll de la Teixeta; enfilem cap al centre del poble pel carrer dels Països Catalans. Travessem una riera per un pont i ens acostem cap a l'església rodejant-la per l'esquerra fins que arribem al començament del carrer dels Horts, que ens queda a l'esquerra; l'enfilem en lleugera pujada fins que travessem el torrent del Barrancó i tot seguit enfilem un senderol a l'esquerra que puja per entremig dels horts –és una drecera–.

0:09	0:09	0,44

Tornem a recuperar el carrer que havíem deixat, ara ja és un camí cimentat que hem de pujar cap a l'esquerra; hi ha marques grogues.

0:05	0:14	0,67

Bifurcació, anem per l'esquerra; tot seguit arribem a la bassa de cal Vicenç, que ens queda a l'esquerra del camí. Més endavant trobem una trifurcació, anem pel mig, pujant.

0:02	0:16	0,81

Carretera de Colldejou, la travessem i agafem un altre corriol que hi ha a l'altra banda –és una drecera–; més endavant tornem a trobar la mateixa carretera, la travessem, hi ha un pal indicador del GR-7 a la Mola de Colldejou.

0:09	0:25	1,22

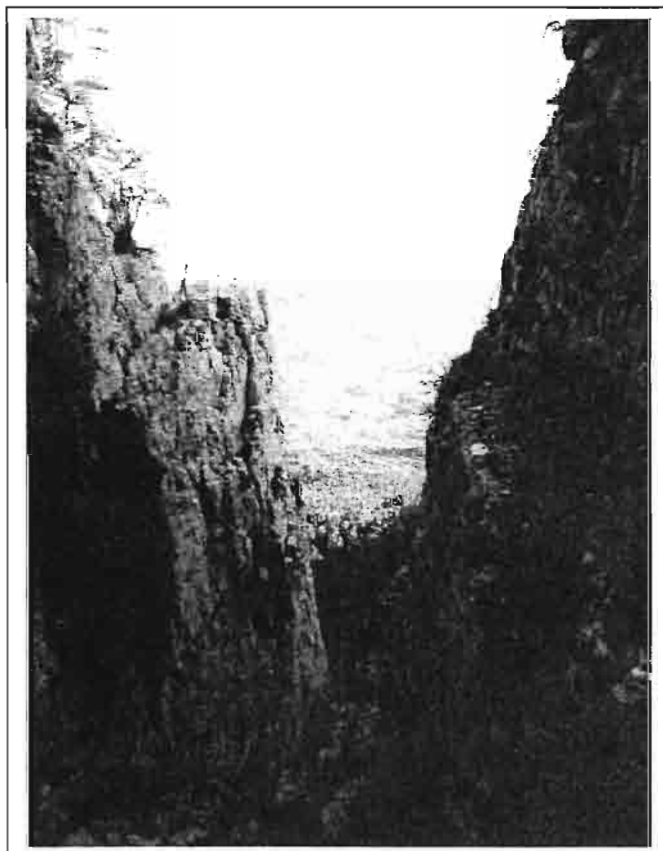
Bifurcació, anem a la dreta –és una drecera–, més endavant recuperem el sender que havíem deixat. Molt bones vistes del poble que hem deixat enrere i de la serra del Montsant. Més endavant bifurcació, anem a la dreta; ascendim cap al canal del Mig.

0:08	0:33	1,55

Corral a l'esquerra en ruïnes, més endavant bifurcació, deixem la branca de la dreta que planeja i continuem pujant.

0:08	0:41	1,93

Bifurcació, deixem la branca de l'esquerra que planeja i continuem pujant; bones vistes de la serra de les Solanes.

0:03   0:44   2,10

Placeta, al començament de la tartera del canal del Mig.

Reagrupament i descans de 5 minuts abans d'iniciar aquesta canal per recuperar forces, ja que en alguns trams haurem de grimpar de valent.

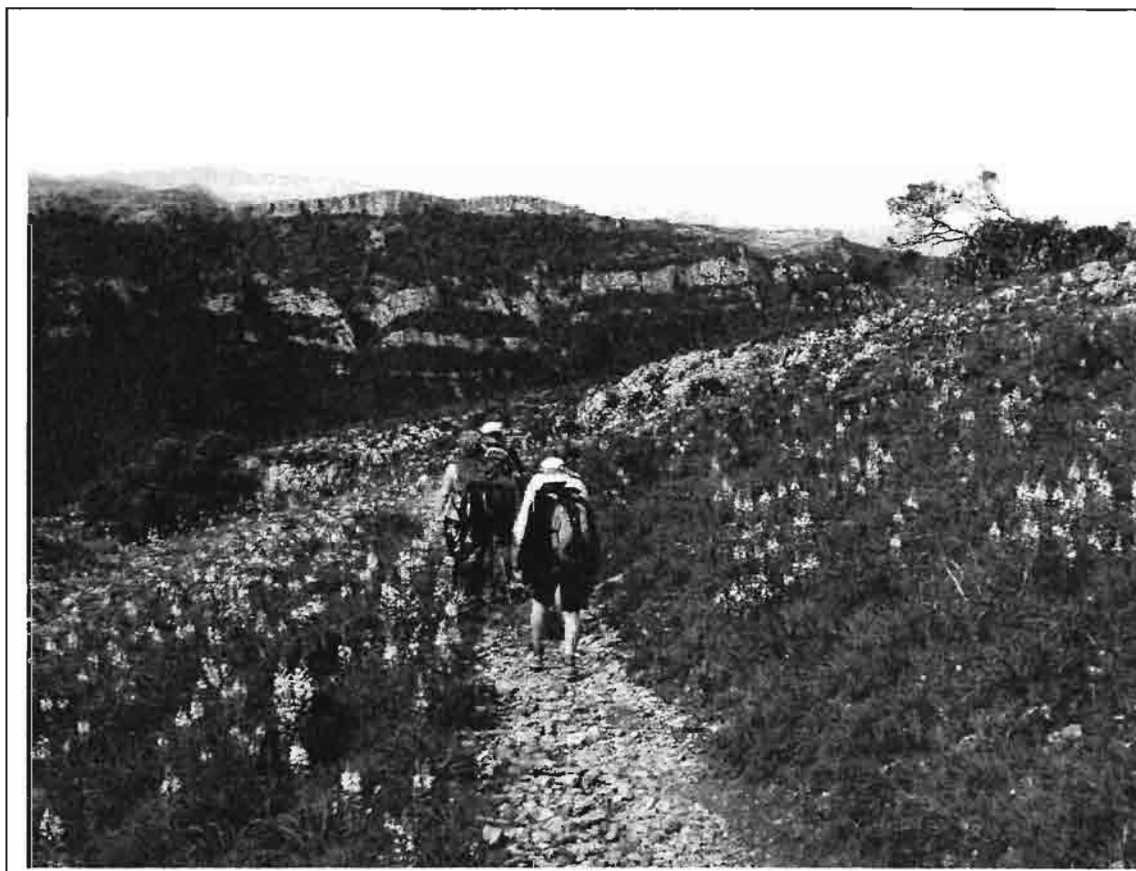
0:23   1:12   3,03

Bifurcació, amb una paret de roca vertical al davant, hem d'anar cap a l'esquerra; som a l'altiplà de la Mola, la zona és estepària.

0:07   1:19   3,35

El Pouet, cisterna que li dona el nom, majòlica en una gran pedra a favor d'emportar-vos les deixalles. Reagrupament i descans de 10 minuts.

Magnífiques vistes de Marçà, Falset, Gratallops, la serra de l'Argentera amb els seus molins èdics. Continuem en direcció a la bassa anomenada el Bassot i la rodegem per la dreta dirigint-nos a la carena que tenim al davant.

0:10   1:39   3,87

Castell o torre dels Moros, albirem la panoràmica sobre el tallat i la costa tarragonina. Veiem a la dreta la serra de Llaberia, amb el seu radar ben visible. Continuem cap a la dreta seguint el tallat, que ens queda a l'esquerra.

0:03   1:42   4,01

Racó dels Cargols, magnífic mirador sobre la plana i el coll de Jou.

0:02   1:44   4,13

Deixem a l'esquerra el PR que baixa al coll del Guix; nosaltres anem girant cap a la dreta fins a trobar el GR-7 que va al coll del Guix i Llaberia. Baixem de la Mola.

0:34   2:18   6,04

Bifurcació, anem a la dreta, que baixa; el de l'esquerra ens portaria a la Mola pel Racó dels Cargols, que havíem deixat abans.

0:06   2:24   6,40

Creuament de camins, és el coll del Guix, amb pal indicador; per l'esquerra, que és camí cimentat, aniríem al Coll de Jou; nosaltres hem d'anar per la dreta, que porta a la vall de Massanes i els Estrets. Aquí farem un reagrupament de 5 minuts.

0:06   2:35   6,82

Bifurcació, amb pal indicador; a l'esquerra aniríem a Llaberia, nosaltres hem d'anar cap a la dreta, que baixa.

0:09   2:44   7,35

Bifurcació, hem d'anar a la dreta, pel PR-C53.

0:05   2:49   7,67

Bassa de Massanes, a l'esquerra, amb pal indicador; més endavant arbre monumental, és l'alzina de l'Escoda.

0:05   2:54   8,03

Barranc dels Estrets, el passem a gual; continuem per l'altra banda.

0:01   2:55   8,09

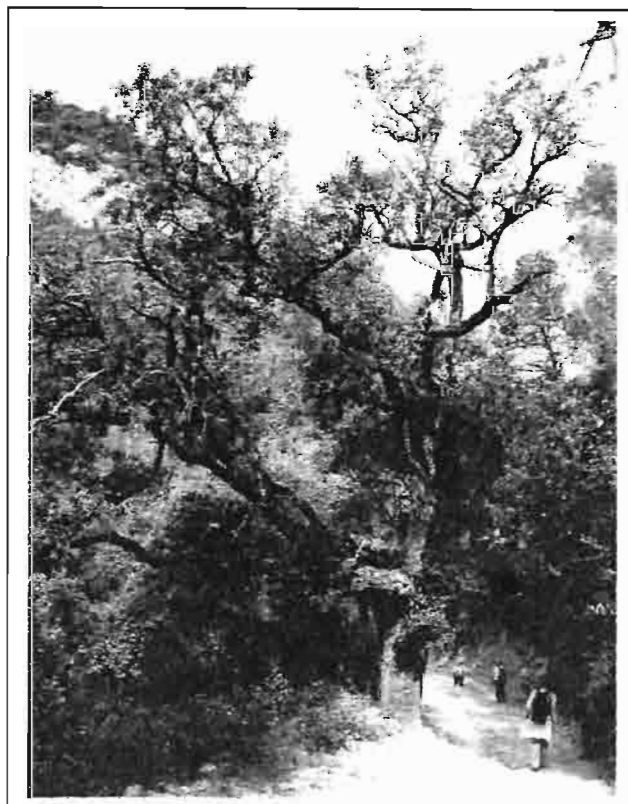
Bifurcació, amb pal sense indicador; aquí deixem el camí per un sender a la dreta que puja al coll de la Torniola.

0:11   3:06   8,67

Bifurcació, deixem un corriol a l'esquerra que baixa, nosaltres seguim pujant. Tot el corriol transcorre per dintre el bosc de pins.

0:03   3:09   8,81

Bifurcació (en el moment de la preparació de la caminada hi havia una cinta de plàstic amb franges blanques i vermelles penjada d'un pi

petit); nosaltres hem d'anar cap a l'esquerra, que de primer planeja i després torna a pujar.

0:26   3:35   10,28

Arribem a la font del Joanet o de Fontesaubelles, hi ha una bassa i un pal indicador; a l'esquerra tenim la serra de Fontaubella; en el seu cim s'inicià la fundació del poble de la Torre de Fontaubella, que ja som a tocar. Aquí farem l'últim reagrupament (de 5 minuts).

Continuem, ara ja per camí carreter. Més endavant trobem dues barraques a la dreta del camí, i més endavant un camí travesser que hem de creuar, hi ha un pal indicador, ara el camí és un corriol que baixa i a més és empedrat.

0:18   3:58   11,32

Desemboquem en un camí travesser, hem d'anar cap a la dreta, hi ha un pal indicador i ara el camí és cimentat; a l'esquerra aniríem a Falset pel coll de l'Eudalda, és el PR-C53.

0:05   4:03   11,65

Bifurcació, hem d'anar per l'esquerra, que puja; més endavant tenim a l'esquerra un arbre monumental, és el roure de La Plana.

0:05   4:08   11,94

A l'esquerra tenim els antics safareigs del poble -en reconstrucció-, anem paral·lels a la riera de Fontaubella, que ens queda a l'esquerra; anem pel carrer de Sant Antoni, més endavant travessem la riera per un pont, i a l'esquerra hi ha la font de Sant Antoni; entrem al carrer de Sant Isidre, pugem i al final del carrer desemboquem al carrer dels Països Catalans, el seguim cap a l'esquerra, que puja, i al capdamunt del qual es dona per acabat aquest itinerari.

0:05   4:13   12,18

Que us hagi agradat!

Torre de Fontaubella - Mola de Colldejou

(648 m ↑ 648 m ↓)

